

NORGESHISTORIENS STØRSTE SJØSLAG

Slaget ved Florvåg, eller Florvågslaget i 1194 er fyldig beskrevet i Sverres saga, og er ifølge denne kilden Norges historiens største sjøslag målt i antall falne. Slaget sto mellom Kong Sverre og hans menn, mot «Øyskjeggene» som ønsket å innsette Sigurd Magnusson som konge. Birkebeinerkongen Sverre gikk seirende ut av slaget der mer enn 2000 menn falt.

Øyskjeggene, som var etterkommere etter Kong Magnus, som kong Sverre slo i slaget ved Fimreite i 1184, hadde på kort tid lagt under seg både Viken og store deler av Vestlandet. Sent i 1193 okkuperte de også Bergen, men de fikk ikke has på birkebeinerne som forskanset seg i Sverresborg. Kong Sverre kom seilende fra Nidaros, med 20 skip og styrker for å frigjøre landets største by. Øyskjeggene lå da med sin flåte på 14 skip i Florvåg.

Tidlig morgen 3. april 1194 står slaget ved Florvåg» der rundt 4000 mann og 34 skip deltar. Slaget fører til store tap på begge sider, og både mennesker og skip går tapt.

Blant de falne var Øyskjeggernes kongsemne Sigurd Magnusson. Kong Sverre gikk seirende ut av striden og sikret dermed at landet kunne utvikle seg videre med en arverekkefølge med Håkon Håkonsson og senere Magnus Lagabøte som i 1274 samlet Norge under landslovene.

Ondt blod i Florvåg

I år 1194, etter ti år med Kong Sverres styre, står riket på vaklende grunn. 14-årige Sigurd Magnusson og hans opprørere har inntatt Bergen. Den 3. april samles 4000 menn til et blodig slag utenfor Askøy. Rikets skjebne hviler på dette øyeblikket, der kongemakt og opprør møtes i en kamp som kan endre Norges historie.

Askøy Kulturvern og Historielag (AKH) har sammen med Askøy kommune reist minnesmerke over denne store nasjonale hendelsen som fant sted på fjorden ved Askøy 3. april 1194.

Skulptør og kunstner, John-Audun Hauge, vant utsmykkingskonkurransen med sitt utkast «Øksestavn». Kunstneren forteller at han har satt seg inn i det som har vært mulig å finne om Florvågslaget og forsøkt å trekke en essens ut av det.

«Det var et voldsomt slag hvor halvparten av de som var med ble drept. Jeg har valgt å symbolisere de to styrkene med to former som slår sammen. Det er store former som ruver i et konfliktsøyeblikk. Formene minner om økser, men også om stavnene på vikingskip».

Borgerkrigstiden:

- Fra 1130 til 1240 var det stadige kamper om kongsmakten i Norge.
- I løpet av et drøyt århundre hadde landet hele 12 konger. I tillegg prøvde minst åtte andre å tilkjempe seg tronen.
- I perioden regjerte flere samtidig, som del konger, siden alle barn av en tidligere konge kunne gjøre krav på tittelen.
- Da Magnus Erlingsson ble kronet og salvet i 1163, ble det vedtatt at tronen heretter skulle gå i arv til kongens eldste, ektefødte sønn.
- I 1202 ble Sverre Sigurdsson den første norske konge til å dø av naturlige årsaker siden Sigurd Jorsalfar i 1130.
- Det er vanlig å si at borgerkrigstiden varte til 1240, da kong Håkon Håkonsson, Sverres sønnesønn beseiret sin opprørske riksstyrer hertug Skule.

Bataille de Florvåg
Die Schlacht bei Florvåg
La batalla de Florvåg
The Battle of Florvåg

Reist av Askøy Kommune og Askøy Kulturvern og historielag 27.01.2024